

~*~ Naoberschap ~*~

***** *****
*In krankte, kommer, rouw en nood,
helpt d'eene schaamle buur den
ander.
Zij werken, ploet'ren voor elkander
en deelen 't laatste stukje brood.
En wisselen van wieg tot graf
in alle leed elkander af.*

*

Folklore en Oude gebruiken in de Liemers en de Achterhoek

Letterlijk betekent folklore 'volksverlevering' of de 'wetenschap van het volk'. In de achterhoekse en liemerse tradities speelden vroeger deze volksgebruiken een hele belangrijke rol. "Naoberschap" was een begrip in deze streek. Elkaar helpen en steunen, er voor elkaar 'zijn' in tijden van vreugde en nood. Vooral als je 'achteraf' woonde op een boerderij, dan had men 'de buurte' bitterhard nodig. Niet alleen bij het werken op het land of bij het slachten van het vee maar ook bij geboorte, trouwerij, ziekte en bij sterfgevallen. Een dokter werd alleen in uiterste noodgevallen geroepen. Vervoer, behalve paard en wagen, en telefoon had men nog niet. Geen begrafenisondernemers, trouwzalen, kraamverpleegsters, bejaardentehuizen, aannemers etc. etc. Letterlijk "alles" werd door de buurt geregeld. Men deelde elkaars verdriet en vreugde. Elke bewoner van een naoberschap had één of twee 'noodnaobers'. Deze burenen hadden meer verantwoordelijkheden t.o.v. elkaar en stonden te allen tijde voor elkaar klaar. Elke nieuwkomer deed er goed aan 'buurt' te maken. Dat hoefde niet meteen maar het moest wel binnen een jaar gebeurd zijn, anders werd je buitengesloten en kon je verdere burenhulp wel vergeten. Dit buurt maken is nu nog steeds een goede gewoonte in deze streek. "Je hoort erbij" en je kunt op elkaars steun rekenen".

Op de volgende pagina's is telkens in het eerste gedeelte te lezen, hoe men vroeger met elkaar leefde. Duidelijk blijkt dat bij alle gelegenheden de gezelligheid duidelijk aanwezig was, In dorpjes was vroeger weinig vertier te beleven, dus 'het drupje' uit de fles, meestal brandewijn en ouwe klare werden bij praktisch alle gelegenheden meteen voor de dag gehaald.

Veel van deze Achterhoekse folklore en volksgebruiken zijn in de loop van de tijd verloren gegaan door de komst van allerlei luxe dingen om ons heen. Hierdoor is de noodzaak van 'noaberschap' verdwenen, maar toch denk ik, dat het een goede zaak is, om enkele van deze oude en vaak ook gezellige gebruiken in ere te blijven houden

Zie je op deze site tekst, gedichten, foto's of afbeeldingen van jezelf terug en maak je bezwaar tegen publicatie hiervan, mail het me dan eventjes.

Bronnen:

Achterhoekse folklore en oude volksgebruiken - H.W. Heuvel

Folklore in het dagelijks leven - Ton de Joode

12 Maanden van het Jaar - Annemieke Woudt

Achter Rijn en IJssel - J.G.Vos

Feestwijzer - Ivo Dekoning en Ilse Peys

Gedichten o.a. van Toon Hermans.

Van een aantal gedichten weet ik helaas de naam van de auteur niet.

Recepten, verteld door lieve oma's ;-) en uit Potdeurmekare van Rita Keuper en Henk Harmsen

Afbeeldingen o.a. Josephine Wall (fantasy) en Dianne Dengel (pasteltekeningen) (zie links)

Foto's en plaatjes Google zoekmachine

Mocht ik afbeeldingen gebruikt hebben waar auteursrecht op rust, dan graag even een mailtje.